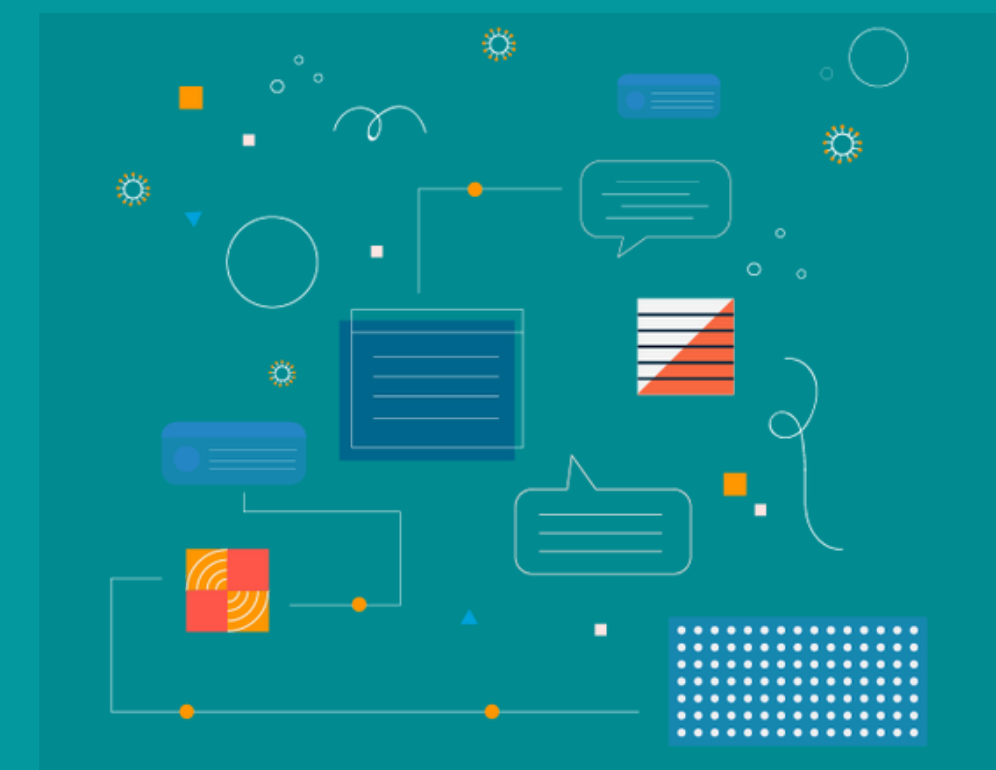

شایعات در مورد سرخکان

خبرنامه شایعات برای فعالان بشردوستانه در افغانستان. شماره ۲، مارچ الی می ۲۰۲۲

دو پرسش اساسی:

- کیفیت واکسین: آیا واکسین سرخکان کیفیت پایین دارد یا کمتر موثر است؟
- خطر سرخکان: آیا مرض سرخکان کشنده نیست؟

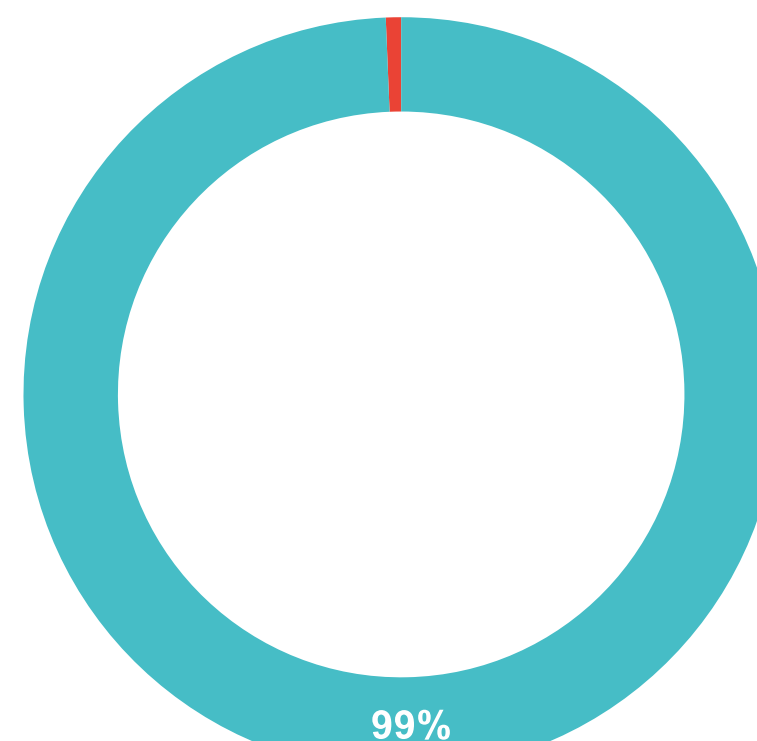

ریشه در اعتماد

پروژه ریشه در اعتماد (Rooted in Trust) از سوی دفتر کمک های بشردوستانه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به منظور حمایت از سازمان های بشری و صحت عمومی جهت مبارزه با پخش شایعات در مورد کووید-۱۹ تمویل و از سوی انترنیوز تطبیق می شود. هدف از جمع آوری نظریات مردم در جامعه، کمک به نهادهای بشری و صحتی است تا فعالیت های اطلاع رسانی و آگاهی از خطرات را بر اساس دیدگاه مردم عیار ساخته و بر مبنای نیازمندی های جامعه به نشر برسانند. انترنیوز، با رسانه های محلی، شبکه های اطلاع رسانی و گروه کاری ارتباطات خطر و مشارکت جامعه (RCCE SWG)، همکاری می کند.

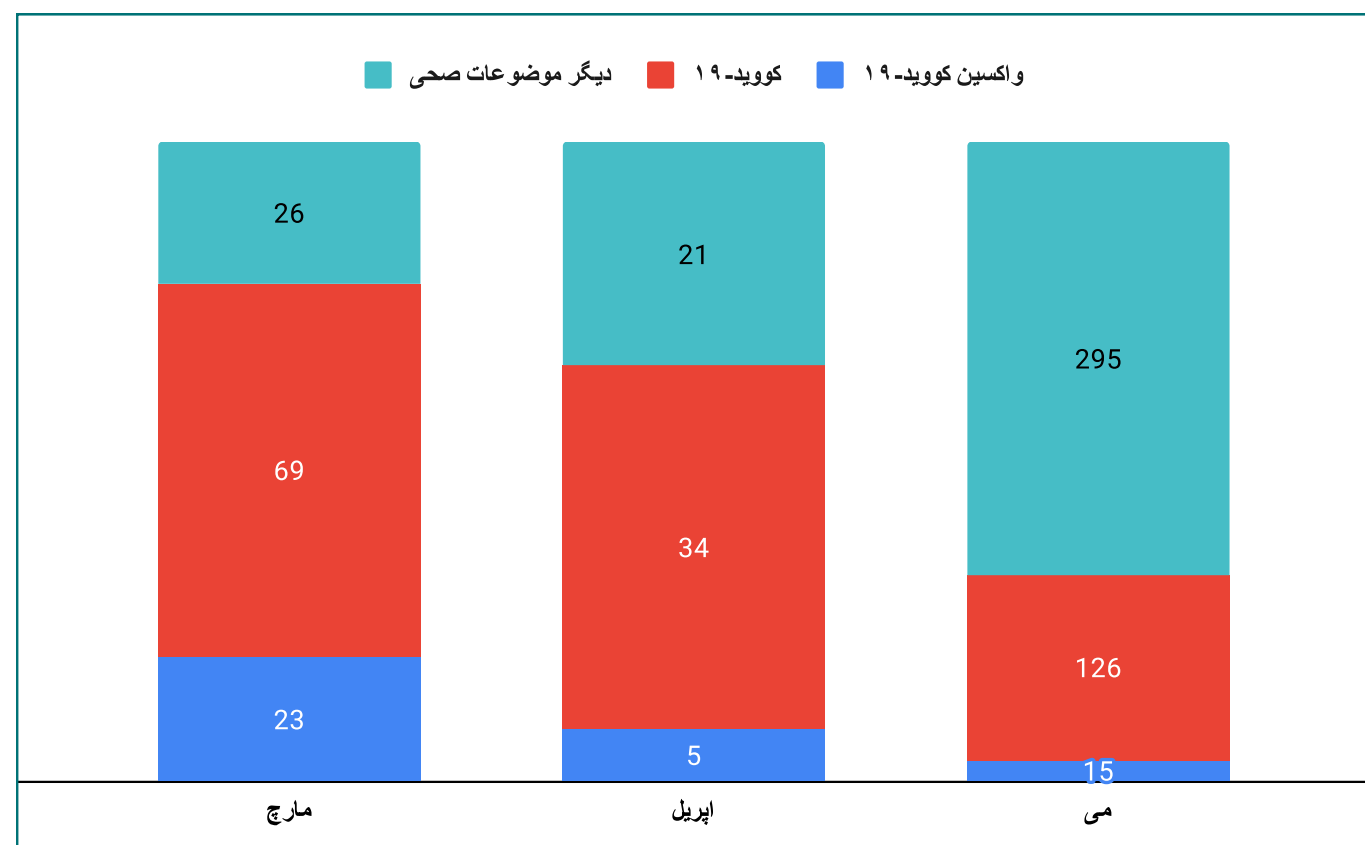
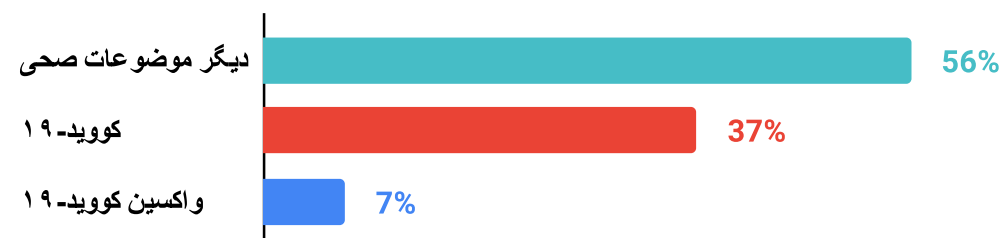
در این خبرنامه می خواهیم شایعاتی را برجسته سازیم که موثریت واکسین سرخکان را زیر سوال می برند و مدعی هستند که سرخکان خطرناک نیست. معلومات ما نشان می دهد که چنین شایعات به طور گسترده در شبکه های مختلف اجتماعی در افغانستان دست به دست می شوند. برعلاوه، ما معلوماتی بیشتر را در مورد شایعات دیگر سرخکان جمع آوری کرده ایم که پس از تحلیل و تجزیه در نشریه های بعدی نشر خواهیم کرد.

تعداد شایعات: ۶۱۴

● فیسبوک ● انسٹاگرام

منابع شایعات

شایعات: دسته بندی مهم ترین موضوعات

۵۲,۲۸۷ موارد

۳,۱۶ مرگ و میر

اطلاعات مربوط به سرخکان

اخبار، رویدادها و اطلاعیه‌هایی تاثیرگذار بر گفتمان آنلاین از مارچ الی می.

۱ براساس گزارش سازمان جهانی صحت و صندوق وجهی سازمان ملل برای اطفال (یونیسف)، افغانستان پس از سومالیا و یمن، سومین کشور جهان است که دارای بیشترین واقعات سرخکان می‌باشد:

۲ وزارت صحت عامه از افزایش واقعات سرخکان در افغانستان نگرانی نشان داده و گفته که اکنون آمار سرخکان در سراسر کشور به دو برابر رسیده است. بر اساس معلومات این وزارت، بیشترین واقعات مبتلایان در ولایت‌های کندوز، کابل و هلمند ثبت گردیده‌اند.

۳ وزارت صحت عامه از ماه مارچ تا می ۲۰۲۲، از راه اندازی کمپاین واکسیناسیون سرخکان در بخش‌های مختلف کشور خبر داده است.

*مجموع ارقام الی ۴ جون ۲۰۲۲

۱

اثر بخشی واکسین سرخکان

شایعه:

” اومردم واکسین ها بی کیفیت است. کسانیکه واکسین سرخکان تطبیق کردن حالا همه شان سخت ترین سرخکان را میگذرانند.“

به زبان دری در صفحات فیسبوک پخش شده است.

۲

آیا سرخکان خطرناک است؟

شایعه:

” هیچکس از سرخکان نمی‌میرد.“

به زبان دری در صفحات فیسبوک پخش شده است.

در عقب این شایعات چیست؟

شیوع سرخکان از سوی رسانه‌های داخلی و بین‌المللی بیشتر بازتاب یافت و به‌همین دلیل، مورد توجه و بحث کاربران شبکه‌های مختلف اجتماعی قرار گرفت و در برابر آن نیز شایعاتی نشر کردند. ارقام و معلوماتی را که از ماه مارچ تا به ماه می جمع‌آوری کرده‌ایم، نشان می‌دهد که تعدادی این شایعات مؤثریت واکسین را زیر سوال برده و بیشتر افزوده‌اند که اطفال پس از تطبیق واکسین به این بیماری مصاب شده‌اند.

شایعات دیگر خطرات سرخکان را کمتر جلوه داده و مدعی هستند که سرخکان کشنده نیست. این شایعات در تمام شبکه‌های اجتماعی پخش می‌شوند؛ اما در فیسبوک بیشتر است، چون استفاده آن در افغانستان زیادتر است. این معلومات نادرست در حالی مطرح می‌شوند که در برابر واکسین اعتماد مردم بخصوص در روستاها، بسیار کم است.

شیوع بیماری کووید-۱۹ هراس و نگرانی را در مورد تداوی سایر امراض بیشتر ساخته است. در جریان دو سال گذشته، شایعات گوناگون در مورد واکسین و منشای بیماری کووید-۱۹ منتشر شده است و ممکن باعث افزایش بی‌اعتمادی مردم بالای سیستم‌های صحتی و سایر امراض به‌شمول سرخکان، گردد.

چرا تأثیرگذار اند؟

این شایعات والدین را از تطبیق واکسین به فرزندان شان دلسرد کرده می‌تواند و بالای کسانی که سواد پایین دارند، تأثیر بیشتر خواهد گذاشت. بی‌اعتمادی به سیستم مراقبت‌های صحتی و به واکسین‌ها همیشه با احساسات ضدغربی رابطه داشته و منجر به افزایش شمار مرگ و میر و گسترش مداوم سرخکان گردیده می‌تواند. این شایعات لایه دیگری را به بحران‌های بشری کنونی در افغانستان و به‌ویژه چالش‌های صحتی که کودکان افغان با آن دست و پنجه نرم می‌کنند، می‌افزاید.

محتویات قابل استفاده دیگر:

[Measles - number of reported cases](#)

[Afghanistan: Health Cluster | ReliefWeb Response](#)

[Measles | UNICEF Afghanistan](#)

[Transmission of Measles](#)

[Vaccine for Measles](#)

حقایق

نخستین علائم سرخکان تب بلند است که معمولاً پس از ۱۰ یا ۱۲ روز ابتلا به ویروس ظاهر می‌شود و ۴ تا ۷ روز طول می‌کشد. در مراحل اول، آبریزی بینی، سرفه، سرخی و ریزش چشم و لکه‌های سفید در اطراف صورت ظاهر می‌شوند. پس از چند روز، دانه‌ها معمولاً در دو طرف صورت و بالای گردن ظاهر می‌شوند. این دانه‌ها در جریان سه روز گسترش می‌یابد و بالاخره به دست‌ها و پاها می‌رسند. دانه‌ها در حدود پنج الی شش روز نمایان می‌گردند و بعد از آن ناپدید می‌شوند. این دانه‌ها به‌طور اوسط ۱۴ روز پس از مصابیت ظاهر می‌گردند (در مدت ۷ الی ۱۸ روز). [WHO](#).

واکسیناتورها آموزش دیده اند تا کیفیت و تاریخ انقضای هر امپول واکسین را بررسی کنند و خود را از کیفیت آن مطمئن بسازند. واکسین دارای یک مانیتور امپول است که در صورت قرار گرفتن در معرض حرارت و گذشتن تاریخ انقضا، تغییر رنگ می‌دهد. [WHO](#)

از هر ۱۰۰ تن که دو دوز واکسین سرخکان را دریافت کنند، فقط سه تن شان در صورت تماس به ویروس، به بیماری مصاب شده می‌تواند و تا هنوز علت آن به متخصصان روشن نشده است. ممکن واکسین مؤثریت مطلوب را بالای سیستم ایمنی شان نداشته است. خبر خوب این که وقتی افرادی دارای معافیت بدن به بیماری سرخکان مصاب هم شوند، بسیار به آسانی سپری می‌کنند. برعلاوه، کسانی که دوزهای مکمل واکسین را دریافت کرده اند، به‌خصوص جوانان یا کسانی که سیستم بدن‌شان با گرفتن واکسین سازش کرده باشد، احتمال سرایت بیماری از آن‌ها به دیگر افراد کمتر است. [CDC](#)

تطبیق واکسین معمول سرخکان برای اطفال و راه اندازی کمپاین‌ها در کشورهای دارای واقعات و تلفات بلند، از اقدامات مهم صحت عمومی برای کاهش خطرات سرخکان محسوب می‌شود. تقریباً ۶۰ سال از استفاده واکسین سرخکان می‌گذرد و استفاده آن بی‌خطر، مفید و آسان است. [سازمان جهانی صحت](#).

باوجود آن‌که واکسین مصئون و موثر قابل دسترس است؛ اما با آن هم در سال ۲۰۱۸ بیش از ۱۴۰ هزار تن از اثر سرخکان جان خود را از دست دادند که بیشتر آن را اطفال زیر سن ۵ سال تشکیل می‌داد. در بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸، مرگ و میر جهانی سرخکان از بحر واکسیناسیون، ۷۳ درصد کاهش یافت و به‌طور تخمینی از مرگ ۲۳،۲ میلیون تن جلوگیری کرده است. [WHO](#)

تعداد زیات مرگ و میر سرخکان از سبب عوارض این مرض است. اطفال زیر سن پنج سال و بزرگسالان بالاتر از ۳۰ سال بیشتر در معرض مشکلات جدی قرار می‌گیرند. ناپیایی، التهاب دماغ، اسهال شدید و دیهیدریشن (کمبود آب در بدن)، التهابات گوش و التهابات شدید تنفسی مانند ذات‌الریه از خطرناک‌ترین عوارض آن هستند. سرخکان بیشتر در اطفال سوء تغذی، بخصوص آنانی که با کمبود ویتامین (ای) مواجه بوده، یا سیستم معافیت بدن شان توسط اچ‌آی‌وی / ایدز متاثر شده باشند، رایج است. [WHO](#)

ما از نظرات شما در مورد این نشریه خوشحال خواهیم شد. همچنین برای همکاری و اشتراک گذاری اطلاعات به لیست ایمیل های ما بپیوندید. لطفاً با میر روح الله سادات، هماهنگ کننده ارشد برنامه اینترنتیوز، به ایمیل msadat@internews.org تماس بگیرید.

پیشنهادات

- سازمان های بشردوستانه می توانند با افراد تاثیر گذار و بانفوذ در جامعه کار کنند تا سطح آگاهی مردم را در مورد خطرات سرخکان و مزایای واکسین سرخکان برای اطفال بلند ببرند.
- نهادهای بشردوستانه و صحنی می توانند با رسانه های ملی و محلی در راستای بلند بردن آگاهی عامه در سراسر کشور کار کنند.
- از طریق تولید ابزارهای ارتباطی و انتشار دهنده، سازمان های بشردوستانه می توانند والدین را تشویق کنند تا اطفال خود را در برابر سرخکان واکسین کنند.
- سازمان های بشردوستانه با استخدام کارمندان اجتماعی زن می توانند آگاهی لازم را در جوامع افزایش دهند و مادران را در راستای تطبیق واکسین اطفال شان تشویق کنند.
- واکسیناتورها و کارکنان صحنی می توانند روند بررسی کیفیت واکسین ها را با والدینی که در مورد کیفیت آن نگرانی دارند، در میان بگذارند و توضیح دهند.

چرا مهم است؟

- شایعه ای که "هیچکس از سرخکان نمی میرد" والدین را در جدی نه گرفتن مریضی تشویق می کند و باعث افزایش شمار مرگ و میر و سرایت مرض به جوامع دیگر شده می تواند.
- این شایعات می تواند سطح بی اعتمادی میان مردم را در برابر واکسین افزایش دهد و والدین را از واکسیناسیون به فرزندانشان منصرف سازند.
- این و شایعات امثال آن که در رسانه های اجتماعی بیشتر مورد بحث قرار می گیرند، می توانند به راحتی در روستاها پخش شوند و مانع بزرگی را در برابر موفقیت کمپاین های واکسیناسیون در کشور ایجاد کنند.
- اکثر کودکان افغان با سوء تغذیه شدید مواجه هستند، به این معنا که آنان بیشتر در معرض خطر ابتلا به سرخکان شدید قرار دارند.
- این شایعات خطرات را در مقابل یک جمعیت آسیب پذیر تشدید بخشیده می تواند.

پروژه ریشه در اعتماد (Rooted in Trust) به حمایت سخاوتمندانه دفتر کمک های بشردوستانه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به جمع آوری، تجزیه و تحلیل و پاسخ به شایعات در ۱۰ کشور می پردازد. ما برای مبارزه با شایعات و اطلاعات نادرست در بحران کووید-۱۹ به حمایت از روزنامه نگاران، ارتباطات بشردوستانه با استفاده از ابزارهای مورد نیاز و به زبان هایی که آنان ترجیح می دهند، تمرکز می کنیم.

